kosten van een gebouwd vaartuig toe te kennen. Bovendien is in plaats van respectievelijk 6 en 12 stuivers per dag voor een Javaans timmerman en beeldsnijder besloten maar 5 en 10 stuivers toe te kennen en te bezuinigen op het Nederlands touwwerk van de gereed gekomen en naar Batavia gebrachte vaartuigen. Volgens een berekening van Vos op basis van [fol. 231] de gemiddelde kosten in de laatste acht jaar zouden de drie genoemde maatregelen tot een besparing van f 7664 per jaar leiden. Dit alles is goed onderbouwd en in de geheime brief van 6 oktober 1766 is Vos gemachtigd zijn voorstellen uit te voeren. De gouverneurgeneraal, aan wie dit onderzoek speciaal was opgedragen, kan niet meer bezuinigingen bedenken. Behalve de nu gereduceerde daglonen, kwam de visitateur-generaal in de kosten over de laatste tien jaar geen exorbitante bedragen tegen. Men vertrouwt erop dat hiermee aan de wens van Heren XVII in de brief van 10 oktober 1764 is voldaan. De uitgaven van Java's Oostkust bedroegen in 1764/65 f 346.645 en de inkomsten f 418.388. [fol. 232]

CHERIBON EN BANTAM

Voor Cheribon en Bantam wordt verwezen naar het antwoord aan Heren XVII hierboven.

BATAVIA

Conform de bevestiging door Heren XVII zijn Jeremias van Riemsdijk als directeurgeneraal en Nicolaas Harting als ordinaris lid van de Hoge Regering ingezworen. Wegens het overlijden van Jurgen van der Spar is de beschrijving van Ambon, naast die van Bandjarmasin, aan Maurits Theodorus Hilgers opgedragen, [fol. 233] die ook Malakka bij die van Banda voor zijn rekening neemt. Willem Hendrik van Ossenberg verzorgt de brieven voor de vier kleine kamers, terwijl hij vanwege het verlies van Kharg van die beschrijving is ontheven. Mocht daar nog iets voorvallen dan zorgt de gouverneur-generaal voor het verslag. De herziene Statuten van Batavia, waarop de laatste veranderingen die door extraordinaris raden Louis Taillefert en Willem Arnold Alting werden aangebracht, op 9 september 1766 zijn aangenomen, worden nu in perfecte staat ter goedkeuring aan Heren XVII toegezonden. Na goedkeuring verzoekt men om ze in Nederland te laten drukken en een paar honderd exemplaren naar Batavia te zenden. [fol. 234] In de vergadering van 18 maart 1766 zijn wegens de meerderjarigheid van de Erfstadhouder in de tekst van de eed de namen van de voogden verwijderd en is na Haar Hoogmogende de Heeren Staten Generaal Zijn Hoogheid de Heer Prins van Oranje en Nassau erfstadhouder, kapitein en admiraal generaal toegevoegd. In de Raad van Justitie zijn de uit Nederland gearriveerde mr. Jacob François de Vos, mr. Petrus van der Vorm en mr. Gijsbertus Maas geïntroduceerd. De twee eersten conform het bericht van 21 oktober 1765 van Heren XVII als ordinaris leden en de laatste als zodanig bij besluit van 3 oktober 1766 ter vervanging van mr. Gerard Mulier, aan wie bij besluit van 30 september wegens deerniswaardige en armoedige omstandigheden toestemming tot repatriëring is gegeven voorlopig met behoud van gagie maar zonder bagage. [fol. 235] De geassumeerde leden van de Raad van Justitie Jan de Put en David Julius van Aitsma zijn ontslagen. Als de uit Nederland verwachte nieuwe leden zullen zijn aangekomen, zullen ook de al lang zittende leden worden ontslagen. Daar mr. Jacob François de Vos bij zijn verzoek van 9 september 1766 terecht aanvoerde dat mr. Petrus van der Vorm, met wie hij tegelijk tot extraordinaris en ordinaris lid was benoemd, vanaf zijn vertrek uit Nederland op 15 november 1765 de daarbij horende gagie had ontvangen, is hem in plaats van eerst op 24 juni 1766 vanaf zijn promotie tot ordinaris lid die gagie toegekend. De mutaties in de burgerlijke colleges zal men in de decemberbrief vermelden. De koopman Jacob Lodisio Jacobsz, is tot secretaris van schepenen benoemd, terwijl als zijn opvolger als kassier van de Bank Courant en van Leening [fol. 236] onderkoopman buiten dienst Hendrik de Wakker van Son is aangesteld. Wat betreft contanten en geldtransacties zal duidelijk zijn hoe nuttig de aangevoerde gemunte en ongemunte gouden en zilveren metalen zijn gebruikt en hoe gebrekkig de bestellingen, vooral uit Bengalen, uitgevoerd konden worden. De beschikbare middelen zijn